

ዐይነት ፤	ዐምደኛ : ጽሑፍ ፤ "ብሔረ : ጥበብ ። "
ርክስ ፤	"ምድርና : ኅዋ ። ክፍል : 3 ፤ ከርሠ : ምድር ። "
ደራሲ ፤	"ሥልጡንሕዝብና" : መዜንው ።
ዕኩን ፤	ነሐሴ : 2011 : ዓ.ም. ።
ዝግጅት ፤	ፍጹም ።
መጽሔት ፤	"ሥልጡንሕዝብና" : መዜንው ። ቍ.2011-003 ።
ማስታወሻ ፤	
ማሳሰቢያ ፤	

ምድርና : ኅዋ ።

ክፍል : 3 ፤ ከርሠ : ምድር ።

ምድራችን ፡ ከገጸ ፡ እስከ ፡ ውስጣውስጣ ፡ በሦስት ፡ የሚከፈሉ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መልክና ፡ ይዘት ፤ ግለትና ፡ ፍሰት ፤ ስፋትና ፡ ጥልቀት ፡ ባላቸው ፡ የመደቦች ፡ ንብብራት ፡ ተሠርታለች ።

የመዝናዎታዊው ፡ መደብ ፡ የብላዊ ፡ ቅርፊት ፡ (continental crust | croûte continentale) ፡ የተባለው ፡ ከምድር ፡ ገጽ ፡ ወደ ፡ ውስጥ ፡ ከ 20 ፡ እስከ ፡ 70 ፡ ኪሎሜትር ፡ ጥልቀት ፡ አለው ። ሰባቱን ፡ የብሶች ፡-

- አፍሪቃ ፡ (Africa | Afrique) ፤
 - እስያ ፡ (Asia | Asie) ፤
 - አውሮፓ ፡ (Europe) ፤
 - ሰሜን ፡ አሜሪካ ፡ (North America | Amérique du Nord) ፤
 - ደቡብ ፡ አሜሪካ ፡ (South America | Amérique du Sud) ፤
 - ዖቅያንያ ፡ (Oceania | Océanie) ፤
 - ደቡባዊ ፡ ዋልታ ፡ (Antarctica | Antarctique) ፤
- ዐምስቱንም ፡ ውቅያኖሶች ፡-
- አትላንቲክ ፡ ውቅያኖስ ፡ (Atlantic | Atlantique) ፤
 - ሰላማዊ ፡ ውቅያኖስ ፡ (Pacific | Pacifique) ፤

- የህንድ ፡ ውቅያኖስ ፡ (Indian | Indien) ፤
 - ሰሜናዊ ፡ ውቅያኖስ ፡ (Arctic | Arctique) ፤
 - ደቡባዊ ፡ ውቅያኖስ ፡ (Southern | du Sud) ፤
- በርሱ ፡ ላይ ፡ ተነጥሏል ፡ እናያቸዋለን ። የብላዊው ፡ ቅርፊት ፡ ባብዛኛው ፡ ጥቅር ፡ ድንጋይ ፡ ነው ፤ ውቅያኖሳዊው ፡ ቅርፊት ፡ ደግሞ ፡ እስከ ፡ 8 ፡ ኪሎሜትር ፡ ውፍረት ፡ ያለው ፡ የቦረቦጭ ፡ ድንጋይ ፡ ዐይነት ፡ ይገኛበታል ።

ኸለተኛው ፡ የሽፋን ፡ መደብ ፡ እስከ ፡ 2900 ፡ ኪሎሜትር ፡ ድንጋይ ፡ ያለው ፡ ገና ፡ ፈጽሞ ፡ ያልጸና ፡ ተንቀሳቃሽ ፡ የአለት ፡ ልባስ ፡ (mantle | manteau) ፡ ነው ። ይህም ፡ በመኮን ፡ ፍልቅ ፡ ሸለቆ ፡ (Rift Valley | vallée du Rift) ፡ በያመቱ ፡ በ 3 ፡ ሳንቲሜትር ፡ መሰንጠቁን ፡ ይቀጥላል ።

በሦስተኛውና ፡ በመጨረሻው ፡ መደብ ፡ በዚህ ፡ በአለት ፡ ልባስ ፡ የተሸፈነው ፡ ውፍረቱ ፡ 2500 ፡ ኪሎሜትር ፡ የሚኾን ፡ የምድር ፡ አስኳል ፡ (core | noyau) ፡ ይገኛል ። ይህ ፡ የምድር ፡ አስኳል ፡ ኸለት ፡ ክፍሎች ፡ አሉት ። በስተላይ ፡ ያለው ፡ አፍአዊ ፡ አስኳል ፡ (outer core | noyau externe) ፡ የቀለጠ ፡ የብረትና ፡ የኒኬል ፡ ባሕር ፡ ነው ። በውስጡ ፡ ኸለተኛው ፡ ክፍል ፡ ውሳጣዊ ፡ አስኳል ፡ (inner core | noyau interne) ፡ በ 6000 ፡ ደረጃ ፡ "ሴንቲግሬድ" ፡ የተንደረከከ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ያልቀለጠ ፡ የብረት ፡ አሎሎ ፡ ተወሸቆ ፡ ይገኛበታል ። ከምድር ፡ ስሕበት ፡ የተነሣ ፡ ከኸሉም ፡ አግጣጫ ፡ ኅይለኛ ፡ ተጽዕኖ ፡ ስለሚያርፍበት ፡ በዚህ ፡ መቀትም ፡ እንኳ ፡ ብረቱ ፡ ሳይቀልጥ ፡ በጥጥርነቱ ፡ ይኖራል ❖